

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
e-mail: ecocom-belgrade@mfa.gr

Ενημερωτικό Δελτίο

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

Επιμέλεια: Αντώνιος Κατεπόδης, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Συντάκτης: Ιουλία Μήτσιου, ΣΑΧ

Γραφείο ΟΕΥ
Βελιγραδίου

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Περιβάλλον

✓ Αύξηση του συνολικού όγκου καταθέσεων στις τράπεζες της Σερβίας

Σύμφωνα με τη Γενική Γραμματέα του Συνδέσμου Σερβικών Τραπεζών, κα Μαρίνα Παπαδάκη, οι αποταμιεύσεις σε δηνάρια έχουν αυξηθεί πάνω από 11 φορές τα τελευταία 13 χρόνια και πλησιάζουν το ποσό των 100 δισεκατομμυρίων δηναρίων. Την ίδια περίοδο, οι αποταμιεύσεις σε συνάλλαγμα διπλασιάστηκαν και ανήλθαν σε 15,7 δισεκατομμύρια ευρώ στα μέσα του έτους, όπως αναφέρθηκε στο συνέδριο «Αποταμιεύσεις στις Τράπεζες και Εναλλακτικές: Κίνητρα και Συνήθειες των Πολιτών», που διοργανώθηκε με την ευκαιρία της 31ης Οκτωβρίου, Παγκόσμιας Ημέρας Αποταμίευσης.

Το μερίδιο των δηναρίων στις συνολικές αποταμιεύσεις τον Ιούνιο του 2012 ήταν, σύμφωνα με την ίδια, μόνο 1,9%, και τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους ήταν ελαφρώς λιγότερο από 10%. Η γενική τάση στον σερβικό τραπεζικό τομέα είναι η σταθερή αύξηση του συνολικού όγκου καταθέσεων, η οποία αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες διατήρησης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Η αναπληρώτρια διευθύντρια του Οργανισμού Ασφάλισης Καταθέσεων, Ljubica Pantelic, υπενθύμισε ότι οι αποταμιεύσεις στις τράπεζες ήταν ασφαλισμένες έως 50.000 ευρώ ανά ατομική κατάθεση. Οι αποταμιεύσεις στις τράπεζες προστατεύονται από ένα ασφαλιστικό σύστημα έως 50.000 ευρώ, το οποίο αποτελεί σημαντικό πυλώνα ασφάλειας για τους χρήστες τραπεζικών υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, οι επενδύσεις μικρών επενδυτών που πραγματοποιούν συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα ασφαλίζονται επίσης σε περίπτωση που ο διαμεσολαβητής τους στην κεφαλαιαγορά αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα.

✓ Η κυβέρνηση της Σερβίας ενέκρινε το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2026 την Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2025

Η κυβέρνηση της Σερβίας ενέκρινε το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2026 σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται δημοσιονομικό έλλειμμα ύψους 3% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), ή 337 δις δηνάρια. Αυτό το ποσοστό θεωρείται διαχειρίσιμο και σύμφωνο με τις δεσμεύσεις της κυβέρνησης προς το ΔΝΤ για διατήρηση του ελλείμματος κάτω του 3% την περίοδο 2025-2027. Η προβλεπόμενη ανάπτυξη της οικονομίας για το 2026 είναι 3%. Το δημόσιο χρέος αναμένεται να μειωθεί στο 44,5% του ΑΕΠ έως το τέλος του 2026. Ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει εντός των ορίων του στόχου, περίπου στο 3,7%. Προβλέπονται συνολικά έσοδα 2.414,7 δις δηναρίων, αυξημένα κατά 2,9% σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό του 2025. Οι συνολικές δαπάνες και εκταμιεύσεις εκτιμώνται σε 2.751,7 δις δηνάρια, αυξημένες κατά 3,4% σε σχέση με το 2025. Τα φορολογικά έσοδα αναμένεται να ανέλθουν σε 2.080 τρις δηνάρια, ενώ τα μη φορολογικά έσοδα σε 303,3 δις δηνάρια.

Ο κατώτατος μηνιαίος μισθός θα αυξηθεί στα περίπου 550 ευρώ (ή 64.554 δηνάρια Σερβίας) από την 1η Ιανουαρίου 2026 και οι συντάξεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 12,2%. Προβλέπεται αύξηση των μισθών στον δημόσιο τομέα κατά 5,1%.

Για κεφαλαιουχικές επενδύσεις έχουν δεσμευτεί πόροι που αντιστοιχούν στο 6,7% του ΑΕΠ, μειωμένοι ελαφρώς από το 2025. Τα έργα περιλαμβάνουν την κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, σιδηροδρομικών γραμμών υψηλής ταχύτητας, νοσοκομείων, του μετρό του Βελιγραδίου και του εθνικού σταδίου.

Στόχος είναι η διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας και η στήριξη του βιοτικού επιπέδου, παράλληλα με τη συνέχιση μεγάλων επενδυτικών έργων.

Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο της Σερβίας έχει εκφράσει ορισμένες ανησυχίες, κυρίως σχετικά με διαρθρωτικές αδυναμίες στον ενεργειακό τομέα (ειδικά γύρω από την εταιρεία NIS) και την ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια σε ορισμένους τομείς δαπανών, παρόλο που η συνολική δημοσιονομική πορεία θεωρείται βιώσιμη.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών Σίνισα Μάλι, μετά την έγκριση από την κυβέρνηση στις 6 Νοεμβρίου 2025, το προσχέδιο θα τεθεί σε διαβούλευση για να ψηφιστεί από το κοινοβούλιο (Εθνοσυνέλευση) στα τέλη Νοεμβρίου 2025.

Η διαδικασία προβλέπει ότι η Εθνοσυνέλευση πρέπει να εγκρίνει τον νόμο για τον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας της Σερβίας, καθώς και τις αποφάσεις για την έγκριση των οικονομικών σχεδίων των οργανισμών υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, έως τις 15 Δεκεμβρίου του τ.ε (2025), σύμφωνα με τον νόμο περί δημοσιονομικού συστήματος της χώρας.

Την περασμένη εβδομάδα, ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας RTS ανέφερε ότι το προσχέδιο του προϋπολογισμού φαίνεται να αγνοεί τον πιθανό αντίκτυπο των αμερικανικών κυρώσεων στον ελεγχόμενο από τη Ρωσία παραγωγό πετρελαίου και φυσικού αερίου NIS, ο οποίος παράγει σχεδόν το 4% του ΑΕΠ της Σερβίας και αντιπροσωπεύει το 10% των εσόδων του προϋπολογισμού της. Το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2026 εκτιμά ότι τα έσοδα από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στα παράγωγα πετρελαίου θα αυξηθούν κατά 7,9% ετησίως στα 244 δισεκατομμύρια δηνάρια το 2026, σύμφωνα με το RTS.

Σε τηλεοπτική συνέντευξη στο RTS την Πέμπτη, ο υπουργός Οικονομικών Σίνισα Μάλι δήλωσε ότι το προσχέδιο του προϋπολογισμού αφήνει κάποια ευελιξία ώστε να μπορέσουν να αντιδράσουν, ανάλογα με το πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση γύρω από την NIS, χωρίς να επεκταθεί περαιτέρω.

✓ **Δανεισμός για κάλυψη ελλείμματος προϋπολογισμού 2026**

Η σερβική κυβέρνηση σχεδιάζει δανεισμό ύψους ~ 8,3 δις ευρώ για το 2026 (~ 970 δισ. δηνάρια) για να καλύψει το έλλειμμα του προϋπολογισμού και παλαιές υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με αυτήν την αναφορά, τα έξοδα του προϋπολογισμού για το 2026 προβλέπονται ~ 23,5 δις. ευρώ και τα έσοδα ~ 20,6 δις. ευρώ, με έλλειμμα ~ 2,88 δις. ευρώ.

Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι μεγάλο μέρος των νέων δανείων δεν θα κατευθυνθεί σε νέα έργα αλλά στην αποπληρωμή παλαιών δανείων – για παράδειγμα ~ 6,77 δις. ευρώ για παλιά δάνεια που πρέπει να αποπληρωθούν το 2026.

Οι μεγαλύτερες οικονομικές υποχρεώσεις που πρέπει να εκπληρωθούν το επόμενο έτος περιλαμβάνουν δύο μεγάλα δάνεια που ελήφθησαν από το Κυβερνητικό και Αναπτυξιακό Ταμείο του Άμπου Ντάμπι, των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, με ημερομηνίες λήξης τον Αύγουστο και τον Δεκέμβριο του επόμενου έτους. Το ανεξόφλητο κεφάλαιο των δύο δανείων ανέρχεται σε 2 δις \$. Εκτός από τον γενικό δανεισμό, η σερβική κυβέρνηση σχεδιάζει επίσης να λάβει δάνεια για τη χρηματοδότηση κεφαλαιουχικών έργων, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προορίζεται για υποδομές μεταφορών και ενέργειας.

✓ **Υψηλότεροι μισθοί για όλους τους εργαζόμενους του δημόσιου τομέα από 1η Ιανουαρίου**

Το άρθρο του Serbian Monitor (6 Νοεμβρίου 2025) αναφέρει ότι από την 1η Ιανουαρίου 2026, όλοι οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα της Σερβίας θα λάβουν αύξηση μισθού κατά 5,1 %, σύμφωνα με την απόφαση που περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του 2026.

Η αύξηση θα καλύψει όλες τις κατηγορίες του δημόσιου τομέα – διοικητικούς υπαλλήλους, εκπαιδευτικούς, υγειονομικό προσωπικό και άλλες κρατικές υπηρεσίες και αποσκοπεί στην αντιστάθμιση του πληθωρισμού, στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και στη διατήρηση της δημοσιονομικής ισορροπίας..

Ο πρόεδρος της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς δήλωσε πως η αύξηση θα κυμαίνεται μεταξύ 4. 000 και 15.000 δηναρίων μηνιαίως, ανάλογα με τον κλάδο, τον βαθμό (για στρατιωτικούς) και τον τρέχοντα μισθό

Παράλληλα, η κυβέρνηση σχεδιάζει να αυξήσει και τον κατώτατο μισθό από τον ίδιο μήνα, ενώ διαβεβαιώνει ότι ο συνδυασμός αυτών των μέτρων δεν θα οδηγήσει σε δημοσιονομική αστάθεια.

✓ **Δηλώσεις Ταμπάκοβιτς/ Διοικητού Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας (NBS)**

Ο πληθωρισμός έχει επιβραδυνθεί τους τελευταίους δύο μήνες, σε 2,9% τον Σεπτέμβριο και 2,8% τον Οκτώβριο, κυρίως υπό την επίδραση του Κανονισμού για τον περιορισμό του περιθωρίου του κέρδους στα τρόφιμα και τα οικιακά χημικά, δήλωσε η Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας (NBS), Jorgovanka Tabakovic.

Κατά την παρουσίαση της έκθεσης για τον πληθωρισμό, δήλωσε ότι η τάση επιβράδυνσης του πληθωρισμού θα είχε συνεχιστεί ακόμη και χωρίς τον Κανονισμό, όπως επιβεβαιώνεται από την πτώση του δομικού πληθωρισμού στο 3,8%. Η NBS προβλέπει ότι ο πληθωρισμός θα παραμείνει εντός του εύρους-στόχου ($3 \pm 1,5\%$) κατά τη διάρκεια του 2026.

Σύμφωνα με αυτήν, η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά 2% σε ετήσια βάση το τρίτο τρίμηνο, χαμηλότερα από τις προηγούμενες προσδοκίες της NBS, λόγω της ασθενέστερης ανάκαμψης στον τομέα των υπηρεσιών, της συνεχιζόμενης μείωσης στις κατασκευές και της ελαφρώς χειρότερης γεωργικής περιόδου. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση για την αύξηση του ΑΕΠ για το τρέχον έτος έχει μειωθεί στο 2,1%.

Όπως δήλωσε, με υψηλότερα διαθέσιμα εισοδήματα, ευνοϊκότερες πιστωτικές συνθήκες και με την υλοποίηση έργων από το πρόγραμμα «Expo 2027 Belgrade», η ανάπτυξη αναμένεται να φτάσει το 3,5% το 2026 και περίπου το 5% το 2027, με σημαντική συμβολή από τις εξαγωγές υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της διεθνούς έκθεσης.

Η δημοσιονομική και εξωτερική θέση παρέμειναν σταθερές. Το δημοσιονομικό έλλειμμα τους πρώτους εννέα μήνες ανήλθε στο 0,8% του ΑΕΠ, με πρωτογενές πλεόνασμα, ενώ το μερίδιο του δημόσιου χρέους μειώθηκε στο 43,4% του ΑΕΠ. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν το 6-7% του ΑΕΠ, το οποίο, σύμφωνα με την NBS, συμβάλλει στην ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού. Επίσης, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του ισοζυγίου πληρωμών θα είναι καλύτερο από ότι είχε προβλεφθεί προηγουμένως και θα κλείσει περίπου στο 5% του ΑΕΠ.

✓ **Γεωργικές επιδοτήσεις : Δηλώσεις Σέρβου υπουργού Γεωργίας, Ντράγκαν Γκλάμοτσιτς**

Η Σερβία ανακοίνωσε ότι θα διαθέσει 116,5 δις δηνάρια (~ 996 εκατ.€) για γεωργικές επιδοτήσεις το επόμενο έτος, με στόχο τη σημαντική ενίσχυση του αγροτικού τομέα και τη βελτίωση της παραγωγικότητας. Ο υπουργός Γεωργίας, Δασοκομίας και Υδάτινων Πόρων, Ντράγκαν Γκλάμοτσιτς, δήλωσε στις 24 Νοεμβρίου ότι μια ισχυρή γεωργία αποτελεί το θεμέλιο μιας ασφαλούς και σταθερής Σερβίας, επισημαίνοντας ότι το 2024 καταβλήθηκαν 800 εκατ. δηνάρια (~ 6,8 εκατ. €) σε επιδοτήσεις, όταν τρία χρόνια νωρίτερα το ποσό ήταν μόλις 110 εκατ. δηνάρια (~ 0,94 εκατ. €). Τόνισε ότι ο συνολικός προϋπολογισμός για τη γεωργία το 2026 θα ανέλθει σε 136,5 δις δηνάρια (~1,16 δις €), από τα οποία τα 116 δις δηνάρια (~ 993 εκατ. €)

προορίζονται για άμεσες ενισχύσεις, ποσοστό που αντιπροσωπεύει πάνω από το 54% όλων των κρατικών επιδοτήσεων. Η κυβέρνηση, όπως υπογράμμισε, συνεχίζει να αυξάνει τις επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα διότι δεν υπάρχει αναπτυγμένη χώρα χωρίς ισχυρή αγροτική παραγωγή.

Στο πλαίσιο της επίσκεψής του στον δήμο Σετσάνι, ο υπουργός συναντήθηκε με παραγωγούς και επισκέφθηκε δύο μεγάλα οικογενειακά αγροκτήματα, όπου συζητήθηκαν οι ανάγκες και οι προκλήσεις του κλάδου, όπως η έλλειψη εργατικού δυναμικού, η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων και η περαιτέρω ενίσχυση της ζωικής παραγωγής. Παρουσίασε επίσης τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης για το επόμενο έτος, που περιλαμβάνουν τη διπλάσια χρηματοδότηση για την ανάπτυξη της υπαίθρου και τη στήριξη επενδύσεων σε σύγχρονο εξοπλισμό, μηχανήματα και τεχνολογίες που θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα των σερβικών εκμεταλλεύσεων. Η κυβέρνηση στοχεύει στη σταθεροποίηση του αγροτικού εισοδήματος, στην ενίσχυση της παραγωγής και στην προώθηση μιας βιώσιμης, τεχνολογικά αναβαθμισμένης γεωργίας, η οποία θα συμβάλει τόσο στην αυτάρκεια της χώρας όσο και στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη.

Εμπόριο-Επιχειρηματικότητα

✓ Πρόγραμμα ADRIA 1000 – Ταχύτερα Αναπτυσσόμενες Εταιρείες 2025

Η πρωτοβουλία ADRIA 1000 (Fastest Growing Companies) αναδεικνύει τις 1.000 ταχύτερα αναπτυσσόμενες εταιρείες στην ευρύτερη περιοχή της Αδριατικής – δηλαδή στην Κροατία, Σερβία, Σλοβενία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Αλβανία και Βόρεια Μακεδονία. Η κατάταξη υλοποιείται από τον εκδοτικό οίκο Poslovnine novine, σε συνεργασία με την InfoMedia Group, και βασίζεται στον ρυθμό αύξησης των εσόδων (CAGR).

Οι ταχέως αναπτυσσόμενες εταιρείες είναι εκείνες οι επιχειρηματικές οντότητες που επιτυγχάνουν συνεχώς αύξηση εσόδων, απασχόλησης και μεριδίου αγοράς άνω του μέσου όρου, η οποία μετράται συχνότερα με τριετείς δείκτες - Σύνθετος Ετήσιος Ρυθμός Ανάπτυξης (CAGR). Πρόκειται για εταιρείες που, χάρη στην καινοτομία, την αποτελεσματικότητα, το εξαγωγικό δυναμικό και την ευέλικτη διαχείριση, υπερβαίνουν τους μέσους ρυθμούς ανάπτυξης στους κλάδους τους και αντιπροσωπεύουν την κινητήρια δύναμη ανάπτυξης της εγχώριας οικονομίας.

Μεταξύ των χιλίων ταχύτερα αναπτυσσόμενων εταιρειών στην περιοχή της Adria, η πλειοψηφία προέρχεται από τη Σερβία (370), ακολουθούμενη από την Κροατία (303) και τη Σλοβενία (188). Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη έχει 109 εταιρείες στη λίστα, ενώ το Μαυροβούνιο έχει 30 εκπροσώπους.

Η λίστα ADRIA 1000 προσφέρει ένα πολύτιμο εργαλείο αξιολόγησης και benchmarking για εταιρείες και επενδυτές που δραστηριοποιούνται στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Μέσω της προβολής των πιο δυναμικά αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων, το project ενθαρρύνει την επιχειρηματική δικτύωση, την ανταγωνιστικότητα και τη διαφάνεια στην αγορά. Η αναγνώριση των επιχειρήσεων αυτών λειτουργεί επίσης ως πλατφόρμα προβολής για επενδυτικά κεφάλαια που επιθυμούν να εντοπίσουν αξιόπιστους και ταχέως αναπτυσσόμενους εταίρους.

Οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη ανάπτυξη σύμφωνα με τα στοιχεία του 2025 περιλαμβάνουν: την κατασκευαστική δραστηριότητα, τη χονδρεμπόριο, την τεχνολογία και τη βιομηχανική παραγωγή.

Στον σύνδεσμο : <https://poslovninenovine.ba/lista-kompanije/adria-1000-brzorastuce-kompanije-2025> υπάρχει πλήρης λίστα κατάταξης των εταιρειών που πέτυχαν τον υψηλότερο Σύνθετο Ετήσιο Ρυθμό Ανάπτυξης (CAGR%) στην περιοχή ADRIA.

✓ **Ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας του Κινεζικού Εμπορικού Επιμελητηρίου στο Βελιγράδι**

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Σερβίας (CCIS), σε συνάντηση η οποία πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο, ο Πρόεδρος του Κινεζικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, Ρεν Χονγκμπίν, ενημέρωσε επίσημα τον Πρόεδρο του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Σερβίας (CCIS), Μάρκο Τσάντεζ, ότι έχει ξεκινήσει η επίσημη διαδικασία για την ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας αυτού του επιχειρηματικού συνδέσμου στη Σερβία. Το Κινεζικό Εμπορικό Επιμελητήριο, το οποίο συγκεντρώνει περισσότερες από 300.000 εταιρείες, ανακοίνωσε την έναρξη της διαδικασίας για την ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας στο Βελιγράδι, στοχεύοντας στην ενίσχυση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ της Κίνας και της Σερβίας. Η πρωτοβουλία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της περαιτέρω εμβάθυνσης των διμερών οικονομικών δεσμών και της υποστήριξης κινεζικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ή προγραμματίζουν να επενδύσουν στη Σερβία και την ευρύτερη περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων.

Στόχοι αυτής της πρωτοβουλίας αποτελούν η δημιουργία επίσημου διαύλου επικοινωνίας μεταξύ κινεζικών και σερβικών επιχειρηματικών φορέων, η υποστήριξη επενδύσεων στους τομείς υποδομών, ενέργειας, βιομηχανίας και logistics, η ενίσχυση εμπορικών ροών και συνεργασιών στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Belt and Road» και η προώθηση της συνεργασίας με το Σερβικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο.

Η Σερβία αποτελεί έναν από τους βασικούς εταίρους της Κίνας στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, με σειρά σημαντικών επενδύσεων σε έργα μεταφορών, ενέργειας και βιομηχανίας. Η δημιουργία του γραφείου στο Βελιγράδι αναμένεται να συμβάλει στην προσέλκυση νέων επενδύσεων, καθώς και στην καλύτερη εκπροσώπηση των συμφερόντων κινεζικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη σερβική αγορά.

Η διαδικασία ίδρυσης του γραφείου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, με την υποστήριξη των σερβικών αρχών και του Υπουργείου Εξωτερικών. Το γραφείο αναμένεται να ξεκινήσει τη λειτουργία του μέσα στο 2026, στελεχωμένο από εκπροσώπους κινεζικών εμπορικών και επενδυτικών οργανισμών.

Η ίδρυση του γραφείου στο Βελιγράδι ενισχύει περαιτέρω τη θέση της Σερβίας ως περιφερειακού κόμβου για την οικονομική παρουσία της Κίνας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

✓ **IV Περιφερειακό Συνέδριο "Ο Παλμός των Logistics στην Περιφέρεια 2025"**

Το IV Περιφερειακό Συνέδριο «Pulse of Logistics in the Region 2025» πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2025 στο Σερβικό Εμπορικό Επιμελητήριο στο Βελιγράδι και συγκέντρωσε περισσότερους από 200 συμμετέχοντες από τη Σερβία, την Κροατία, τη Σλοβενία, την Ιταλία και την Ελλάδα. Το συνέδριο ανέδειξε τις σύγχρονες προκλήσεις και τάσεις στον τομέα των logistics, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή συνεργασία, την ψηφιοποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού και την ανάγκη για βιώσιμες λύσεις στις μεταφορές και την αποθήκευση. Εκπρόσωποι επιχειρήσεων, θεσμών και επαγγελματικών οργανώσεων αντάλλαξαν εμπειρίες και προτάσεις για την αναβάθμιση της διασυνδεσιμότητας και τη βελτίωση της αποδοτικότητας στον κλάδο, ενώ παρουσιάστηκαν καινοτόμες πρακτικές από χώρες της περιοχής.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η ελληνική συμμετοχή, η οποία υπογράμμισε τον αυξανόμενο ρόλο της Ελλάδας ως περιφερειακού κόμβου μεταφορών και logistics στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Έλληνες εκπρόσωποι ανέδειξαν τις δυνατότητες συνεργασίας με τις επιχειρήσεις της Σερβίας και των υπόλοιπων χωρών, δίνοντας έμφαση στη στρατηγική θέση των ελληνικών λιμανιών, στις υπηρεσίες διαμετακόμισης και στις προοπτικές ανάπτυξης νέων διαδρομών εφοδιαστικής αλυσίδας που ενισχύουν τη συνδεσιμότητα της περιοχής. Η παρουσία της Ελλάδας

συνέβαλε ουσιαστικά στη διαμόρφωση ενός δημιουργικού διαλόγου που ενισχύει τις προϋποθέσεις για στενότερη οικονομική και επιχειρηματική συνεργασία στον κρίσιμο τομέα των logistics.

Το συνέδριο διοργανώθηκε σε συνεργασία με την Konfindustria Serbia, το Εμπορικό Επιμελητήριο της Σερβίας, τον Επιχειρηματικό Όμιλο της Σλοβενίας, το Γραφείο Αντιπροσωπείας του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Κροατίας στη Σερβία και τον Ελληνικό Επιχειρηματικό Σύνδεσμο στη Σερβία.

✓ **Παρουσίαση της Λευκής Βίβλου 2025 (White Book -Foreign Investors Council)**

Η παρουσίαση της Λευκής Βίβλου 2025 πραγματοποιήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2025 στο Palata Srbija, σε μια εκδήλωση υψηλού επιπέδου στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι της κυβέρνησης και του επιχειρηματικού κόσμου. Από την πλευρά της σερβικής κυβέρνησης παρευρέθηκε ο Πρωθυπουργός Djuro Macut, ο οποίος υπογράμμισε τη σημασία της συνεργασίας με τους ξένους επενδυτές και την ανάγκη συνέχισης των διαρθρωτικών αλλαγών. Παρόντες ήταν επίσης υπουργοί και ανώτερα στελέχη αρμόδιων χαρτοφυλακίων που σχετίζονται με οικονομία, επενδύσεις και ρυθμιστικές πολιτικές, καθώς και η ηγεσία του FIC.

Κατά την παρουσίαση ανακοινώθηκε ότι η Λευκή Βίβλος 2025 περιλαμβάνει 461 συστάσεις, οι οποίες καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων της οικονομίας. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν τα στοιχεία αξιολόγησης της προόδου σε σχέση με τις περσινές προτάσεις, σύμφωνα με τα οποία μόλις το 5% έχει σημειώσει ουσιαστική εφαρμογή, το 21% έχει καταγράψει κάποια πρόοδο, ενώ το 74% παραμένει χωρίς μεταβολές. Το FIC επισήμανε ότι υπάρχουν θετικές κινήσεις στους τομείς της ψηφιοποίησης, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας, όμως ο συνολικός ρυθμός μεταρρυθμίσεων εξακολουθεί να είναι αργός.

Το Συμβούλιο Ξένων Επενδυτών τόνισε ότι η Σερβία διαθέτει σημαντικό δυναμικό για περαιτέρω ανάπτυξη, αλλά η πλήρης αξιοποίησή του απαιτεί σταθερή εφαρμογή μεταρρυθμίσεων, θεσμική συνέπεια και ενίσχυση της διαφάνειας. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη σημασία της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας ως παράγοντα που ενισχύει την αξιοπιστία του επενδυτικού πλαισίου και την ελκυστικότητα για επενδύσεις. Παράλληλα, ανακοινώθηκε η ενίσχυση του ρόλου της Ομάδας Εργασίας της Λευκής Βίβλου (White Book Task Force), με στόχο τη συστηματικότερη παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων και την περαιτέρω εμβάθυνση του διαλόγου μεταξύ κυβέρνησης και επενδυτικής κοινότητας.

Η Λευκή Βίβλος αποτελεί την ετήσια αποτύπωση της κατάστασης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στη Σερβία, με αναλυτική αξιολόγηση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι ξένες και εγχώριες εταιρείες και με συγκεκριμένες προτάσεις για τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου. Πρόκειται για ένα τεχνικό αλλά και πρακτικά προσανατολισμένο έγγραφο, στο οποίο οι επενδυτές συγκεντρώνουν τη διεθνή εμπειρία και τις ανάγκες της αγοράς, επιδιώκοντας έναν θεσμικό διάλογο με την κυβέρνηση ώστε να επιταχυνθούν οι μεταρρυθμίσεις και να ενισχυθεί η θεσμική συνέπεια της οικονομικής πολιτικής.

✓ **Νέος Διαδραστικός Χάρτης του Οικοσυστήματος Τεχνητής Νοημοσύνης στη Σερβία**

Η Σερβία ενισχύει περαιτέρω τη θέση της στον τομέα της ψηφιακής ανάπτυξης με την επίσημη παρουσίαση του διαδραστικού χάρτη του οικοσυστήματος Τεχνητής Νοημοσύνης, ενός νέου εργαλείου που συγκεντρώνει και αποτυπώνει όλους τους βασικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε αυτό τον χώρο.. Ο χάρτης δημιουργήθηκε σε στενή συνεργασία με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNDP), στο πλαίσιο των κοινών προσπάθειών για την ενίσχυση της καινοτομίας, την υπεύθυνη αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης και την προώθηση της διαφάνειας στο οικοσύστημα της Σερβίας.

Η επίσημη παρουσίαση πραγματοποιήθηκε από τον Dr. Mihailo Jovanović, Διευθυντή του Γραφείου Πληροφορικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Σερβίας, ο οποίος ανέδειξε τη σημασία του εργαλείου ως κεντρικής πλατφόρμας που συνδέει επιχειρήσεις, ερευνητικούς φορείς, δημόσιους οργανισμούς και κοινότητες τεχνολογίας.

Ο διαδραστικός χάρτης χαρτογραφεί περισσότερους από 130 φορείς του οικοσυστήματος Τεχνητής Νοημοσύνης — μεταξύ τους νεοφυείς επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, εταιρείες τεχνολογίας, incubators, accelerators και hubs — προσφέροντας μια πλήρη εικόνα του δυναμισμού και των αναπτυξιακών προοπτικών του κλάδου στη Σερβία. Το εργαλείο επιτρέπει την εύκολη αναζήτηση συνεργασιών, νέων λύσεων και επενδυτικών ευκαιριών, ενώ υποστηρίζει δημόσιους φορείς και επιχειρήσεις στη στρατηγική τους σχεδίαση.

Η συνεργασία με το UNDP διασφαλίζει ότι η πρωτοβουλία ευθυγραμμίζεται με διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, ενώ ενισχύει τον στόχο της χώρας να αναπτύξει ένα βιώσιμο, ανοιχτό και ανταγωνιστικό οικοσύστημα Τεχνητής Νοημοσύνης που θα ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη και την προσέλκυση επενδύσεων.

Ο χάρτης είναι δημόσια προσβάσιμος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο από επαγγελματίες όσο και από το ευρύ κοινό. Είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του UNDP Σερβίας, στην ιστοσελίδα του Γραφείου Πληροφορικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Σερβίας, καθώς και στις πλατφόρμες <https://aiserbia.kumu.io/ai-ekosistem-srbije> για οδηγούμενη περιήγηση και <https://kumu.io/AISerbia/ai-ekosistem-srbije> για αυτόνομη εξερεύνηση.

✓ **Εξωτερικό εμπόριο της Σερβίας Ιανουάριος – Οκτώβριος 2025**

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας της Σερβίας, ο όγκος του εξωτερικού εμπορίου της Σερβίας για την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2025 συνέχισε να κινείται σε ανοδική πορεία, αντανακλώντας την ενίσχυση τόσο της εγχώριας ζήτησης όσο και της εξαγωγικής δραστηριότητας προς βασικούς εμπορικούς εταίρους. Η συνολική αξία των εμπορικών συναλλαγών έφτασε περίπου τα 62,3 δισ. €, σημειώνοντας αύξηση ~ 8% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024, γεγονός που υποδηλώνει ότι η Σερβία διατηρεί σταθερό ρυθμό ένταξης στις διεθνείς αλυσίδες προσφοράς. Οι εξαγωγές ανήλθαν σε περίπου 27,6 δισ. €, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8,6%, ενώ οι εισαγωγές διαμορφώθηκαν στα 34,7 δισ. €, σημειώνοντας άνοδο 7,6%. Παρά τη βελτίωση του δείκτη κάλυψης εισαγωγών από εξαγωγές, ο οποίος κινήθηκε στο 79,7% (79% πέρυσι), το εμπορικό έλλειμμα παρέμεινε υψηλό και ανέρχεται σε 7,04 δισ. €, σημειώνοντας αύξηση κατά 3,9%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2024.

Σε περιφερειακό επίπεδο, το μεγαλύτερο μερίδιο στις εξαγωγές της Σερβίας ανήκει στην περιοχή της Βοϊβοντίνα (32,6%). Ακολουθούν η ευρύτερη περιοχή του Βελιγραδίου (22,3%), οι περιοχές Σουμάντιγια και Δυτικής Σερβίας (22%), η Νότια και Ανατολική Σερβία (21,7%), και το ~1,4% των εξαγωγών δεν ταξινομείται ανά περιοχή.

Το μεγαλύτερο μερίδιο των εισαγωγών της Σερβίας κατείχε η ευρύτερη περιοχή του Βελιγραδίου (45%). Ακολουθούν οι περιοχές της Βοϊβοντίνα (30,3%), της Σουμάντια και της Δυτικής Σερβίας (13,9%), της Νότιας και Ανατολικής Σερβίας (9%). Το 1,8% των εισαγωγών δεν ταξινομείται ανά περιοχή..

Το εξωτερικό εμπόριο αγαθών ήταν υψηλότερο με χώρες με τις οποίες η Σερβία έχει υπογράψει συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών. Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν το 58,4% του συνολικού εμπορίου. Τον δεύτερο σημαντικότερο εταίρο αποτελούν οι χώρες της CEFTA.

Ενέργεια- Περιβάλλον

✓ Σταθερή η προμήθεια πετρελαϊκών προϊόντων στη Σερβία.

Το Υπουργείο Μεταλλείων και Ενέργειας ανακοίνωσε με δελτίο τύπου στις 5 Νοεμβρίου ότι η προμήθεια πετρελαϊκών προϊόντων στη Σερβία, προς το παρόν παραμένει σταθερή.

Στη συνεδρίαση του μόνιμου οργάνου εργασίας του Οργανισμού για την Εθνική Στρατηγική σε Καταστάσεις Κρίσης στον Πετρελαϊκό Τομέα, εκτιμήθηκε ότι η εγχώρια αγορά πετρελαιοειδών προϊόντων είναι σταθερή. Όπως επισημάνθηκε, προς το παρόν, δεν υπάρχουν αλλαγές στα σχέδια εισαγωγής πετρελαιοειδών για τον Νοέμβριο, παρά τις διάφορες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πετρελαϊκές εταιρείες όσον αφορά την προμήθεια καυσίμων, την εφοδιαστική αλυσίδα και τη λειτουργία των διυλιστηρίων στην περιοχή. Η ανακοίνωση αναφέρει ότι στη συνάντηση στο Υπουργείο Μεταλλείων και Ενέργειας, συζητήσαν τα επίπεδα των αποθεμάτων στις πετρελαϊκές εταιρείες, τα σχέδια για την εισαγωγή ντίζελ και βενζίνης, καθώς και ζητήματα υλικοτεχνικής υποστήριξης που σχετίζονται με τη μεταφορά καυσίμων από την περιοχή.

Οι εκπρόσωποι της NIS ανέφεραν ότι η παραγωγή στο διυλιστήριο του Πάντσεβο προχωρά σύμφωνα με τα σχέδια που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις της ομάδας εργασίας, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει αρκετό πετρέλαιο για να πραγματοποιηθεί η επεξεργασία έως τις 25 Νοεμβρίου.

Τονίστηκε επίσης η σημασία της ομοιόμορφης τροφοδοσίας της αγοράς, κυρίως μέσω της επαρκούς τροφοδοσίας με καύσιμα των μικρών βενζινάδικων.

✓ Μεταβίβαση ελέγχου της Naftna Industrija Srbije (NIS)

Την 11 Νοεμβρίου 2025, η Υπουργός Ενέργειας της Σερβίας Dubravka Djedovic-Handanovic ανακοίνωσε ότι οι Ρώσοι μέτοχοι της NIS έχουν υποβάλει αίτημα προς το Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων των ΗΠΑ (OFAC), ζητώντας να μεταβιβάσουν τον έλεγχο και την επιρροή τους στη NIS σε τρίτο μέρος, στο πλαίσιο αναζήτησης λύσης που θα επιτρέψει τη συνέχιση της λειτουργίας της εταιρείας και την εξαίρεσή της από το καθεστώς κυρώσεων, υπογραμμίζοντας ότι η σερβική κυβέρνηση στηρίζει επίσημα το αίτημα.

Δεν έχει ακόμη ανακοινωθεί ποιος θα είναι ο νέος επενδυτής ή τρίτος φορέας που θα αναλάβει τον έλεγχο της NIS.

Μια θετική απόφαση του OFAC θα επιτρέψει την αναδιάρθρωση της εταιρείας με συμμετοχή τρίτου μέρους, μειώνοντας την εξάρτηση από ρωσικό κεφάλαιο και διασφαλίζοντας τη λειτουργική της συνέχεια ενώ μια αρνητική απόφαση θα μπορούσε να προκαλέσει αναταράξεις στην αγορά καυσίμων της Σερβίας, με σημαντικές οικονομικές και πολιτικές συνέπειες.

Οι κυρώσεις έχουν ήδη δημιουργήσει σημαντική πίεση στην ενεργειακή αλυσίδα της Σερβίας. Η NIS είναι κρίσιμη για την ενεργειακή ασφάλεια της Σερβίας, λειτουργεί το μοναδικό διυλιστήριο της χώρας (στην πόλη Πάντσεβο) με ετήσια δυναμικότητα σχεδόν 4,8 εκατ. τόνων και καλύπτει μεγάλο μέρος των ενεργειακών αναγκών της χώρας. Χωρίς πρόσβαση σε νέες προμήθειες αργού πετρελαίου, υπάρχει κίνδυνος διακοπής της λειτουργίας του διυλιστηρίου έως τα τέλη Νοεμβρίου. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυξήσεις τιμών καυσίμων και σε ενεργειακή αστάθεια, επηρεάζοντας άμεσα την οικονομία και τη βιομηχανική παραγωγή.

✓ **Μνημονίο συνεργασίας (MoU) μεταξύ του Ινστιτούτου «Vinča» και της γαλλικής EDF**

Το Ινστιτούτο “Vinča” και η EDF (Électricité de France) υπέγραψαν ένα MoU (Μνημόνιο Συνεργασίας) στο πλαίσιο της “World Nuclear Exhibition” στο Παρίσι. Το μνημόνιο υπεγράφει από τον Διευθυντή του Ινστιτούτου Vinča, Σλάβκο Διμόβιτς, και από τον Vakisasai Ramany, Ανώτερο Αντιπρόεδρο της EDF για διεθνή πυρηνική ανάπτυξη.

Το μνημόνιο καθορίζει το πλαίσιο για συνεργασία σε διαφορετικούς τομείς όπως ερευνητική-επιστημονική συνεργασία, εκπαιδευτικές δράσεις και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, διεθνής ανταλλαγή τόσο ερευνητών όσο και φοιτητών και δημόσια επικοινωνία επί πυρηνικών θεμάτων (ενημέρωση, διάδοση γνώσης και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την πυρηνική ενέργεια)

Ο Διευθυντής του Ινστιτούτου Vinča δήλωσε ότι η συνεργασία με την EDF ανοίγει νέες δυνατότητες για έρευνα, εκπαίδευση και ενίσχυση των δυνατοτήτων της Σερβίας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας. Η συνεργασία αυτή ενισχύει τη διεθνή διάσταση του Ινστιτούτου Vinča και της θέσης του ως κρίσιμου φορέα στην ανάπτυξη της πυρηνικής τεχνολογίας στη Σερβία.

ο Ινστιτούτο Πυρηνικών Επιστημών "Vinča" ιδρύθηκε το 1948 ως ερευνητικό κέντρο για την εφαρμογή του πυρηνικού προγράμματος της ΣΟΔ Γιουγκοσλαβίας. Οι ερευνητικοί τομείς είναι: φυσική, χημεία, βιολογία, ενέργεια, ακτινοπροστασία και προστασία του περιβάλλοντος, υγεία και περιβάλλον, επιστήμη επιταχυντών, επιστήμη υλικών. Όλοι αυτοί οι τομείς ανήκουν στην ομάδα των φυσικών και τεχνικών επιστημών. Λόγω της διεπιστημονικής φύσης του έργου του ινστιτούτου, είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις κύριες στρατηγικές κατευθύνσεις της έρευνας που έχουν τεθεί σε κρατικό επίπεδο: νέα υλικά και νανοεπιστήμες, ενέργεια, βιοϊατρική και προστασία του περιβάλλοντος.

✓ **Πυρηνική ενέργεια/ Δηλώσεις Dalibor Arbutina για συνεργασία με Γαλλία**

Ο Dalibor Arbutina, αναπληρωτής Διευθυντής της εταιρείας JP „Nuklearni objekti Srbije“, μίλησε στο Euronews Serbia για τα σχέδια της Σερβίας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας. Όπως ανέφερε, η Σερβία εξετάζει σοβαρά την κατασκευή πυρηνικού σταθμού ηλεκτροπαραγωγής, προκειμένου να εξασφαλίσει σταθερή και καθαρή ενέργεια για τις μελλοντικές ανάγκες της χώρας. Η επιλογή της πυρηνικής ενέργειας προκύπτει από την ανάγκη αντιμετώπισης της αυξανόμενης ζήτησης ηλεκτρισμού, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τη στροφή προς βιώσιμες πηγές ενέργειας.

Ο Arbutina τόνισε ότι η Σερβία διαθέτει ήδη εξειδικευμένο προσωπικό και τεχνογνωσία που μπορούν να υποστηρίξουν το πρώτο στάδιο ανάπτυξης πυρηνικού προγράμματος. Παράλληλα, η χώρα συνεργάζεται με γαλλικές εταιρείες, όπως η EDF και η Egis, για την προετοιμασία και τη μελέτη των διαθέσιμων τεχνολογιών. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, εξετάζονται τόσο οι παραδοσιακοί σταθμοί όσο και μικροί αρθρωτοί πυρηνικοί αντιδραστήρες (small modular reactors – SMRs) που αποτελούν μία από τις πιο ελπιδοφόρες τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας και προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία και συντομότερους χρόνους κατασκευής.

Ο ίδιος επισήμανε τα πλεονεκτήματα της πυρηνικής ενέργειας, υπογραμμίζοντας ότι αποτελεί σταθερή πηγή ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητη από καιρικές συνθήκες, όπως η ηλιοφάνεια ή ο άνεμος, και ταυτόχρονα φιλική προς το περιβάλλον, καθώς δεν εκπέμπει διοξείδιο του άνθρακα. Παράλληλα, η Σερβία σχεδιάζει ειδικά κέντρα για την ασφαλή διαχείριση των ραδιενεργών αποβλήτων, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ασφάλειας των πολιτών.

Τόνισε επίσης ότι η Σερβία προχωρά με προσεκτικά βήματα, συλλέγοντας δεδομένα, μελετώντας τεχνολογικές λύσεις και αξιολογώντας διεθνείς συνεργασίες, ώστε η ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας να γίνει με ασφάλεια, βιωσιμότητα και μακροπρόθεσμη σταθερότητα. Η συνεργασία με τη Γαλλία θεωρείται κρίσιμη για την επιτυχή υλοποίηση του σχεδίου και την ενίσχυση της τεχνολογικής υποδομής της χώρας.

Οι δηλώσεις του Dalibor Arbutina στο Euronews Serbia δείχνουν ότι η Σερβία προσεγγίζει πολύ σοβαρά την πυρηνική ενέργεια ως κομμάτι της ενεργειακής της μετάβασης. Η συνεργασία με τη Γαλλία (EDF / Egis) αποτελεί κεντρικό στοιχείο αυτού του σχεδιασμού, και η Σερβία δείχνει ότι είναι έτοιμη να επενδύσει σε πυρηνική τεχνολογία με όρους ασφάλειας, βιωσιμότητας και σταθερότητας.

✓ **Η Σερβία σκοπεύει να σταματήσει τη χρήση άνθρακα και πετρελαίου σε μονάδες θέρμανσης έως το 2040**

Σύμφωνα με ανακοινώσεις του Υπουργείου Ορυχείων και Ενέργειας, η Σερβία έχει θέσει στόχο να διακόψει τη χρήση άνθρακα και μαζούτ στα συστήματα τηλεθέρμανσης μέχρι το 2040, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής μείωσης των εκπομπών ρύπων και προώθησης καθαρών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αναφέρεται επίσης ότι οι παραδοσιακές πηγές θέρμανσης θα αντικατασταθούν σταδιακά από βιομάζα, αντλίες θερμότητας και ηλιακή ενέργεια, ενώ το φυσικό αέριο θα συνεχίσει να χρησιμοποιείται σε μειωμένο ποσοστό, μειώνοντας την εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα.

Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής έχουν υπογραφεί συμφωνίες με διεθνείς χρηματοπιστωτικούς φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (EBRD), συνολικού ύψους περίπου 40,5 εκατ. ευρώ για την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε 10 μονάδες τηλεθέρμανσης σε διάφορες πόλεις, ειδικότερα της χρήσης βιομάζας, μειώνοντας σημαντικά τις εκπομπές CO₂.

Παράλληλα, προωθείται η αξιοποίηση παραγωγής θερμότητας από απόβλητα, η αποθήκευση θερμότητας και η ανάπτυξη συστημάτων τηλεψύξης, με στόχο την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και την κάλυψη των αναγκών θέρμανσης με χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Η κυβέρνηση συνιστά επίσης το κλείσιμο των λεβητοστασίων κάτω των 50 MW που λειτουργούν με άνθρακα ή μαζούτ, προκειμένου να μειωθεί η ρύπανση και να προωθηθούν βιώσιμες λύσεις.

Η επιτυχία της μετάβασης αυτής απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές, ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και ορθή διαχείριση της κοινωνικής και οικονομικής αλλαγής στις περιοχές που παραδοσιακά εξαρτώνται από τον άνθρακα. Το σχέδιο προβλέπει ότι μετά το 2040 ο άνθρακας δεν θα χρησιμοποιείται πλέον σε νοικοκυριά, δημόσια κτίρια ή συστήματα τηλεθέρμανσης, σηματοδοτώντας την πλήρη απανθρακοποίηση του τομέα θέρμανσης στη Σερβία και την ευθυγράμμιση με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις για το κλίμα.

✓ **Ενεργειακή συνεργασία Ουγγαρίας – Σερβίας**

Την 26η Νοεμβρίου 2025, ο Péter Szijjártó, Υπουργός Εξωτερικών και Εμπορίου της Ουγγαρίας, κατά την επίσκεψή του στο Βελιγράδι για τη σύνοδο του CEI (Central European Initiative), προέβη σε δηλώσεις σχετικά με την ενεργειακή συνεργασία Ουγγαρίας – Σερβίας, με έμφαση στη Naftna Industrija Srbije (NIS) και την αντιμετώπιση ενεργειακής κρίσης που προκάλεσαν οι κυρώσεις των ΗΠΑ προς τη ρωσική ιδιοκτησία της NIS.

Ο Szijjártó τόνισε ότι η Ουγγαρία θα παρέχει συγκεκριμένη βοήθεια στη Σερβία, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή τροφοδοσία σε αργό πετρέλαιο και καύσιμα. Επισήμανε ότι η MOL

Group, η ουγγρική εταιρεία πετρελαίου και φυσικού αερίου, έχει ήδη διπλασιάσει τις παραδόσεις πετρελαίου στη Σερβία τον Νοέμβριο και προγραμματίζεται περαιτέρω αύξηση των παραδόσεων κατά 2,5 φορές τον Δεκέμβριο, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες της χώρας και να αντισταθμιστούν οι διακοπές προμηθειών λόγω κυρώσεων. Ανακοίνωσε επίσης ότι η Ουγγαρία και η Σερβία επιταχύνουν την κατασκευή ενός νέου διμερούς πετρελαϊκού αγωγού. Σύμφωνα με τον Szijjártó, η μελέτη σκοπιμότητας έχει ολοκληρωθεί, τα χωροταξικά σχέδια εγκριθεί, και οι εργασίες αναμένεται να ξεκινήσουν στα τέλη του 2025 ή αρχές του 2026, με εκτιμώμενη ολοκλήρωση το 2028. Ο νέος αγωγός, με δυνατότητα μεταφοράς 4–5 εκατομμυρίων τόνων ετησίως, θα καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του διυλιστηρίου του Παντσέβο και της Σερβίας.

Στις δηλώσεις του, ο Szijjártó υπογράμμισε ότι η Ουγγαρία θεωρεί τη Σερβία αξιόπιστο εταίρο και ότι η συνεργασία στον τομέα της ενέργειας δεν αφορά μόνο την αντιμετώπιση άμεσων προβλημάτων, αλλά αποτελεί στρατηγική πρωτοβουλία για τη διασφάλιση μακροχρόνιας ενεργειακής σταθερότητας στην περιοχή. Η βοήθεια αυτή περιλαμβάνει τόσο την ενίσχυση των παραδόσεων όσο και την ανάπτυξη υποδομών που θα εξασφαλίσουν ανεξάρτητη προμήθεια πετρελαίου στο μέλλον.

Χρηματοδότηση-Επενδύσεις ***Ανταγωνισμός-Διεθνή***

- ✓ **Υπογραφή συμφωνίας μεταξύ Σερβίας και Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων(ΕΤΕ - EIB Global) για δάνειο, το οποίο περιλαμβάνει την ανακατασκευή κλινικών κέντρων.**

Στις 3 Νοεμβρίου, ο υπουργός Οικονομικών της Σερβίας, Sinisa Mali, και ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, Robert de Groot, υπέγραψαν συμφωνία στην έδρα της σερβικής κυβέρνησης για δάνειο για το δεύτερο στάδιο ανακατασκευής κλινικών κέντρων στο Βελιγράδι, το Νόβι Σαντ, το Νις και το Κραγκούγιεβατς. Σύμφωνα με δελτίο τύπου του Υπουργείου, η υπογραφή ξεκίνησε επίσημα το δεύτερο στάδιο ενός έργου που περιλαμβάνει τον εκσυγχρονισμό, την ανακαίνιση και την επέκταση των τεσσάρων κλινικών κέντρων, συνολικής αξίας εκτιμώμενης 662 εκατομμυρίων ευρώ. Το δάνειο της ΕΤΕπ καλύπτει συνολικά 315 εκατομμύρια ευρώ από το συνολικό ποσό, τα οποία κατανέμονται σε δύο οικονομικές συμφωνίες. Η πρώτη, που υπογράφηκε στις 3 Νοεμβρίου, ανέρχεται σε 157 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η υπογραφή της δεύτερης, αξίας 158 εκατομμυρίων ευρώ, έχει προγραμματιστεί για το 2026. Η επένδυση της Σερβίας ανέρχεται σε 347 εκατομμύρια ευρώ. Ο Μάλι δήλωσε ότι η ολοκλήρωση όλων των νέων και ανακατασκευασμένων εγκαταστάσεων έχει προγραμματιστεί για το τέλος του 2032. Η χρηματοδότηση αυτή έχει στρατηγική σημασία για την κυβέρνηση της Σερβίας, καθώς ενισχύει, εκσυγχρονίζει και ανακατασκευάζει τις υγειονομικές εγκαταστάσεις της χώρας.

- ✓ **Ενδιαφέρον γαλλικής Carrefour για την είσοδό της στην αγορά της Σερβίας.**

Η Υπουργός Εμπορίου της Σερβίας, Jagoda Lazarević, συναντήθηκε στις 3 Νοεμβρίου με εκπροσώπους της διεθνούς αλυσίδας λιανικής Carrefour, η οποία ενδιαφέρεται να εισέλθει στην αγορά της Σερβίας. Σύμφωνα με δελτίο τύπου του Υπουργείου Εμπορίου, η Carrefour, μία από τις κορυφαίες αλυσίδες λιανικής της Ευρώπης, με παρουσία σε περισσότερες από 30 χώρες και κέρδη δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ, ζήτησε τη συνάντηση. Σύμφωνα με δηλώσεις της Υπουργού η εμφάνιση αλυσίδων λιανικής όπως η Carrefour θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό, θα

αυξήσει τις επιλογές των καταναλωτών και θα εξασφαλίσει καλύτερη πρόσβαση σε προϊόντα υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές με στόχο μία δυναμική, υγιή και σταθερή αγορά προς όφελος των πολιτών.

Πρόσθεσε επίσης ότι η Carrefour θέλει να εισέλθει στην εγχώρια αγορά απευθείας, χωρίς μεσάζοντες, λέγοντας ότι η γαλλική εταιρεία θέλει η Σερβία να αποτελέσει κεντρικό κόμβο logistics και διανομής για την ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, έχει εκφράσει την πρόθεση να συνεργαστεί με μεγάλο αριθμό σερβικών εταιρειών ως προμηθευτές, ενισχύοντας έτσι την τοπική οικονομία και ότι εξετάζεται η άμεση λειτουργία, καθώς και η εξεύρεση τοπικών συνεργατών για συνεργασίες franchise (δικαιόχρησης).

Έχει συμφωνηθεί η συνέχιση των συζητήσεων έως το τέλος του έτους, οπότε αναμένεται να επισκεφθούν τη Σερβία και ανώτερα στελέχη της Carrefour για να συζητήσουν πιο συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια

✓ **Μείωση ξένων επενδύσεων στη Σερβία κατά 42%**

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας (NBS), κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2025, πραγματοποιήθηκε εισροή Άμεσων Ξένων Επενδύσεων ύψους περίπου 2,1 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ωστόσο, την ίδια περίοδο πέρυσι, οι επενδύσεις ανήλθαν σε 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ, πράγμα που σημαίνει ότι από τον Ιανουάριο έως τα τέλη Αυγούστου του τρέχοντος έτους, η εισροή μειώθηκε κατά σχεδόν 42%.

Επιπλέον, αυξάνεται και η εκροή κεφαλαίων από τη Σερβία, η οποία έχει σχεδόν διπλασιαστεί σε αυτήν την περίοδο. Τους πρώτους οκτώ μήνες του περασμένου έτους η εκροή κεφαλαίων ανήλθε στα 362 εκατομμύρια ευρώ, ενώ την ίδια περίοδο τρέχοντος έτους ανήλθε στα 648 εκατομμύρια ευρώ. Επομένως, αυτά τα στοιχεία δείχνουν επίσης ότι η καθαρή εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων είναι σημαντικά χαμηλότερη και εξακολουθεί να μειώνεται. Για αυτούς τους οκτώ μήνες, ανέρχεται σε ελαφρώς λιγότερο από 1,5 δις ευρώ.

✓ **Εξαγορά σερβικού εργοστασίου παραγωγής πωμάτων πολυαιθυλενίου, από τον αυστριακών συμφερόντων όμιλο Alpla Group**

Ο αυστριακή όμιλος Alpla Group, ένας από τους παγκόσμιους ηγέτες στην παραγωγή πλαστικών συσκευασιών, απέκτησε το τέταρτο εργοστάσιό του στη Σερβία, εξαγοράζοντας το εργοστάσιο παραγωγής της Energoplast d.o.o. Η μονάδα της Energoplast παράγει καπάκια (closures) από πολυαιθυλένιο (PE) μέσω τεχνολογιών συμπίεσης (compression moulding) και έγχυσης (injection moulding). Η εγκατάσταση έχει περίπου 2.000 τ.μ. και βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Βελιγραδίου.

Με αυτήν την κίνηση, η Alpla ενισχύει περαιτέρω τη θέση της ως προμηθευτής συστημάτων συσκευασίας και πωμάτων για ποτά στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, ανακοίνωσε η εταιρεία, κατέχοντας πλέον τέσσερα εργοστάσια στη Σερβία - στο Mladenovac, το Zrenjanin, την Koceljeva και το Βελιγράδι.

Η εξαγορά της Energoplast ολοκληρώθηκε την 1η Νοεμβρίου 2025, μετά την απόκτηση όλων των νομικών και κανονιστικών εγκρίσεων. Οι λεπτομέρειες της συναλλαγής δεν έχουν αποκαλυφθεί. Η αυστριακή εταιρεία, η οποία δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 45 χώρες σε όλο τον κόσμο, παράγει προπλάσματα PET, φιάλες, πώματα και δοχεία στη Σερβία για τις βιομηχανίες ποτών, τροφίμων, οικιακών χημικών και καλλυντικών. Η εξαγορά εντάσσεται στη στρατηγική της ALPLA για ενίσχυση της παρουσίας της στα Βαλκάνια και ειδικά στη νοτιοανατολική Ευρώπη, ως «system provider» συστημάτων συσκευασίας (πώματα + φιάλες + containers).

✓ **Rio Tinto: Αναστολή έργου ‘Jadar’ στη Σερβία.**

Η Rio Tinto ανέστειλε προσωρινά το έργο Jadar στη Σερβία και το τοποθέτησε σε φάση «care and maintenance», σύμφωνα με εσωτερικά έγγραφα της εταιρείας που δημοσιεύει το Bloomberg. Παρά την αναστολή, η εταιρεία διατηρεί τα νομικά της δικαιώματα στο κοιτάσμα και τονίζει ότι δεν εγκαταλείπει το έργο, θεωρώντας το σημαντικό για τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια. Η απόφαση για αναστολή οφείλεται σε καθυστερήσεις στην αδειοδότηση και στην ανάγκη ανακατεύθυνσης πόρων προς άλλες δραστηριότητες, ενώ η Rio Tinto δηλώνει ότι θα υποστηρίξει τους υπαλλήλους της στη μεταβατική φάση και θα συνεχίσει τις υποχρεώσεις της προς την τοπική κοινότητα. Παράλληλα, η εταιρεία αναμένει την ολοκλήρωση κρίσιμων εγκρίσεων, όπως η περιβαλλοντική μελέτη και η άδεια εκμετάλλευσης, πριν επανεκκινήσει το έργο. Το Jadar έχει προκαλέσει αντιδράσεις από τις τοπικές κοινότητες και περιβαλλοντικά κινήματα, ενώ υπάρχουν ανησυχίες για την επίδραση επικίνδυνων αποβλήτων στο περιβάλλον, ιδιαίτερα σε περιοχές με πλημμυρικό κίνδυνο. Η αναστολή αυτή δεν σημαίνει εγκατάλειψη του έργου, και η Rio Tinto συνεχίζει να διατηρεί στρατηγικά την παρουσία της στην κοιλάδα Jadar, σχεδιάζοντας να προχωρήσει όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις ασφάλειας, περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και αδειοδότησης.

Το έργο Jadar της Rio Tinto στη Σερβία είναι ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα λιθίου και βόρακα στην Ευρώπη και θεωρείται στρατηγικής σημασίας για την παραγωγή υλικών για μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων και άλλες τεχνολογίες καθαρής ενέργειας. Βρίσκεται στην κοιλάδα Jadar, κοντά στην πόλη Loznica, και είχε προγραμματιστεί να αποτελέσει ένα υπερσύγχρονο ορυχείο λιθίου και μεταλλουργική μονάδα, με δυνατότητα παραγωγής λιθίου σε μεγάλη κλίμακα.

Κατασκευαστικά-Διαγωνισμοί

✓ **Ανακοίνωση διαγωνισμού για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στην πόλη Τσάτσακ, αξίας 47 εκατομμυρίων ευρώ**

Το Υπουργείο Οικονομικών, και συγκεκριμένα ο Τομέας Σύναψης Συμβάσεων και Χρηματοδότησης Κονδυλίων της ΕΕ (CFCU), προκήρυξε διαγωνισμό για την κατασκευή συστήματος συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων στην πόλη Τσάτσακ, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (IPA III). Στόχος του έργου είναι η βελτίωση της διαχείρισης των λυμάτων και η εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για την Επεξεργασία Αστικών Λυμάτων.

Το αντικείμενο των εργασιών περιλαμβάνει τέσσερα μέρη: σχεδιασμό και κατασκευή της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων Prelić με δρόμο πρόσβασης, σχεδιασμό και ανακατασκευή των αντλιοστασίων Ljubić Polje, Beljina και Košutnjak, με την κατασκευή δρόμου πρόσβασης προς το Ljubić Polje, επιθεώρηση με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης (CCTV), σχεδιασμό και αποκατάσταση του δικτύου αποχέτευσης, καθώς και προμήθεια εξοπλισμού για τον καθαρισμό και την επιθεώρηση των λυμάτων.

Ο ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για την πλήρη υλοποίηση των εργασιών - από τον σχεδιασμό και την προμήθεια εξοπλισμού έως τη θέση σε λειτουργία και τη δοκιμή του συστήματος.

Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η προμήθεια θα πραγματοποιηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών της Δημοκρατίας της Σερβίας.

Η σύμβαση θα έχει διάρκεια 1.099 ημερών από την υπογραφή της, ενώ η προθεσμία υποβολής προσφορών είναι η 19η Φεβρουαρίου 2026.

Σύμφωνα με προηγούμενες ανακοινώσεις, η επένδυση, η οποία αρχικά είχε εκτιμηθεί στα 32 εκατομμύρια ευρώ, πλέον εκτιμάται στα 47 εκατομμύρια ευρώ λόγω αναπροσαρμογής τιμών.

Περισσότερες λεπτομέρειες για τον διαγωνισμό

[eKapija | Construction Works for Wastewater Collection and Treatment System in the City of Čačak - Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji Beograd i Ministarstvo finansija Republike Srbije](#)

Ο τομέας του περιβάλλοντος (διαχείρισης υδάτων και αποβλήτων) στη Σερβία προσφέρει σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες για ελληνικές εταιρείες με τεχνογνωσία σε έργα μεσαίου ή μικρού μεγέθους, τα οποία συχνά προκηρύσσονται απευθείας από τους τοπικούς Δήμους.

✓ **Απότομη πτώση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στη Σερβία**

Το τρίτο τρίμηνο του 2025 η κατασκευαστική δραστηριότητα στη Σερβία παρουσίασε έντονη επιβράδυνση, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας της Σερβίας (RZS), τα οποία δημοσίευσε ο ιστότοπος Serbian Monitor.

Συγκεκριμένα, η συνολική αξία των εκτελεσμένων οικοδομικών εργασιών μειώθηκε κατά 8,2 % σε τρέχουσες τιμές και κατά 11,6 % σε σταθερές τιμές(εξαιρώντας τον πληθωρισμό), σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2024.

Η μείωση αυτή αντανακλάται τόσο στα έργα ιδιωτικού όσο και δημοσίου τομέα, με ιδιαίτερη επιβάρυνση στις επενδύσεις υποδομής και στην οικιστική δόμηση.

Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2025, η αξία των ολοκληρωμένων κατασκευαστικών εργασιών σε σταθερές τιμές παρουσίασε περιφερειακές διακυμάνσεις:

- Περιοχή Βελιγραδίου: αύξηση 16,1 %, κυρίως λόγω συνέχισης μεγάλων έργων αστικής ανάπλασης και εμπορικών συγκροτημάτων.
- Σουμάδιγια & Δυτική Σερβία: μείωση 18,3 %, αποτέλεσμα χαμηλής ζήτησης και καθυστερήσεων σε έργα οδοποιίας.
- Βοϊβοντίνια: πτώση 22,9 %, επηρεασμένη από τη μείωση της αγροτικής και βιομηχανικής δόμησης.
- Νότια & Ανατολική Σερβία: η πιο έντονη υποχώρηση, με πτώση 36,1 %, λόγω περιορισμένων επενδύσεων και καθυστερήσεων στη χρηματοδότηση δημοσίων έργων.

Από το σύνολο των έργων που ολοκληρώθηκαν, 97,9 % πραγματοποιήθηκε στο έδαφος της Σερβίας, ενώ το υπόλοιπο 2,1 % ήταν έργα εκτός Σερβίας.

Το άρθρο του Serbian Monitor υπογραμμίζει ότι η υποχώρηση της κατασκευαστικής δραστηριότητας συνδέεται με την αύξηση του κόστους δανεισμού και των επιτοκίων, την επιβράδυνση των ξένων επενδύσεων στον τομέα των ακινήτων, καθώς και τις καθυστερήσεις στην εκτέλεση έργων υποδομής που χρηματοδοτούνται από διεθνείς δανειακές γραμμές. Παράλληλα, παρατηρείται μείωση στην έκδοση νέων οικοδομικών αδειών, στοιχείο που προμηνύει περαιτέρω επιβράδυνση προς το τέλος του έτους

Αναλυτές εκτιμούν ότι ο κλάδος θα παραμείνει υπό πίεση και το τέταρτο τρίμηνο του 2025, ενώ η ανάκαμψη ενδέχεται να καθυστερήσει έως τα μέσα του 2026, εφόσον δεν υπάρξει ενίσχυση των δημοσίων επενδύσεων ή μείωση του κόστους δανεισμού.

Η σερβική κυβέρνηση εξετάζει πρόσθετα μέτρα στήριξης για τον οικοδομικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών ελαφρύνσεων και ταχύτερης διαδικασίας αδειοδότησης, ώστε να ενισχυθεί η απασχόληση και η εσωτερική ζήτηση.

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.

2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Βελιγραδίου, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-belgrade@mfa.gr).

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ – Βελιγραδίου τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.